

BELÜGYMINISZTERIUM
DR. ZSILINSZKY LÁSZLÓ
szociális ügyekért felelős helyettes államtitkár

Emlékeztető

Tartó ápolás-gondozásra vonatkozó stratégia Monitoring Testületi ülés

Időpont: 2025. december 10-e szerda 13:00 óra

Helyszín: 1011 Budapest, Fő u. 44-50. A épület III/301. sz. tárgyaló

Részvevők:

- **Mátics Katalin** elnök, Szociális Ellátók és Szociális Ellátottak Egyesülete
- **Huszár Viktória** titkár, Szociális Ellátók és Szociális Ellátottak Egyesület
- **Léderer Kinga** intézményvezető, Szociális Igazgatók és Szakemberek Magyarországi Egyesülete
- **Toma Lajos** elnök, Magyarországi Mentődolgozók Szövetsége (a Magyarországi Munkavállalók Szociális és Egészségügyi Ágazatban Dolgozók Demokratikus Szakszervezete képviselőjében)
- **Legendi Mónika** elnökségi tag, Szociális Ágazatban Dolgozók Szakszervezete
- **Pordán Ákos** elnök, Kézenfogva Alapítvány
- **dr. Gazi Adrienn** jogi tanácsadó, Kézenfogva Alapítvány (a Céhhálózat képviselőjében)
- **Marketti Judit** elnökségi tag, Országos Közösségi Ellátások Egyesülete
- **Schranez Erika** osztályvezető, Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
- **Varga Andrea** referens, Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
- **Lőrincz Norbert** kuratóriumi elnök, Hajléktalanokért Közalapítvány
- **Bazsa Tibor Zsolt** intézményvezető, Menhely Alapítvány
- **Baranyay-Góczán Ágnes** referens, KIM Idősügyi Osztály
- **Dr Vizely Ákos** főigazgató-helyettes, Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (AJBH) Fogyatékoságügyi Főigazgatósága
- **dr. Zsilinszky László** Szociális Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkár
- **dr. Andrászi-Tóth Veronika** főosztályvezető, Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya
- **Tóth Teodóra**, idősügyi referens, Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya

dr. Zsilinszky László szociális ügyekért felelős helyettes államtitkár úr köszöntötte a résztvevőket, és mint a Tartós ápolás-gondozásra vonatkozó stratégia Monitoring Testületének elnöke megnyitotta az alakuló ülést. Elmondta, hogy a Tartós ápolás-gondozásra vonatkozó stratégiát (a továbbiakban: Stratégia) 2021-ben fogadta el a Kormány. A Stratégia 2024-ben

felülvizsgálatra és kiegészítésre került, többek között ekkor született döntés a Monitoring Testület létrehozásáról is.

Ezt követően a Monitoring Testület jelen lévő tagjai bemutatkoztak.

dr. Zsilinszky László helyettes államtitkár úr ismertette a Stratégiában foglaltak szerint a Monitoring Testület feladatait a következők szerint:

- a Stratégiában foglalt feladatok megvalósításának nyomon követése és az előrehaladásáról készített időközi jelentések és záró jelentés véleményezése, javaslatok megfogalmazása;
  - a Stratégiában foglaltak módosítása, valamint felülvizsgálata során annak véleményezése, javaslatok megfogalmazása;
  - a fejlesztési projektek gyakorlati megvalósulásának monitorozása a helyszínen;
  - a szolgáltatásokat igénybe vevők, hozzátartozóik körében elégedettségi felmérés végzése.
- Javaslatot tett ügyrend elkészítésére és elfogadására, továbbá vállalta, hogy annak tervezetét a Minisztérium előkészíti és megküldi a tagoknak 2026 első negyedévében.

dr. Andrászi-Tóth Veronika főosztályvezető asszony elmondta, hogy az elmúlt időszakban a gondoskodáspolitikai ágazat több intézkedéssel járult hozzá a Stratégiában foglalt célok eléréséhez, ezek közül a következőket emelte ki.

A gondozási szükséglet folyamatosan nő Magyarországon. A Stratégia a lakóhely közeli ellátások fejlesztését tűzte ki egyik legfőbb célul, annak érdekében, hogy a gondoskodásra szorulóknak a lehető legtávolabbi a saját otthonukban maradhassanak, ott részesüljenek az igényeiknek megfelelő szolgáltatásokban.

A fejlesztés egyik lépése a falugondnoki szolgáltatás létrehozásának ösztönzése a lakosságszám határ felemelésével.

Az aprófalvakban, a településekhez tartozó külterületeken, tanyavilágokban a falu- és tanya-gondnok a kisközség/közösség támasza, egy olyan „egyszemélyes intézmény”, akinek segítségével az ott élők alapfokú szociális ellátását és a közösségi feladatok egy részét tudja megoldani egy-egy település. Az elnéptelenedő községekben, a ritkán lakott tanyavilágban egyre nagyobb szerep és feladat hárul a tanya- és falugondnokokra, munkájuk nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom vérkeringésében megtarthatóak legyenek a kistelepülések, és segítségükkel az aprófalvakban/tanyavilágban élő emberek is hozzájutnak a szociális, egészségügyi, munkaügyi, közművelődési, közoktatási, stb. ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz.

A falugondnoki szolgáltatás korábban hatszáz lakosnál kisebb településen volt működtethető. A lakosságszám határ 2020. január 1-jétől 800 főre, 2022. január 1-jétől pedig 1 000 főre emelkedett. A kormány döntése szerint 2026. január 1-jétől 1500 főre fog emelkedni az a települési lakosságszám határ, ahol állami normatívával el lehet látni falugondnoki szolgáltatásokat. A lakosságszám 1 500 főre történő emelésével 250 település kap arra lehetőséget, hogy elindítsa a szolgáltatást, és így ezeken a településeken is elérhetővé váljon a falugondnoki tevékenység.

A falugondnoki szolgálatok száma 53,5%-kal növekedett az elmúlt években, 2025-re 1532 szolgáltatás működik, az újonnan létrehozott szolgáltatások akadálymenetsített buszokkal segítik a fogyatékos személyeket. A tanyagondnoki szolgálatok száma 34%-kal növekedett, a Szolgáltató Nyilvántartás adatai alapján 628 tanyagondnoki szolgáltatás működik.

Az alapszolgáltatások fejlesztése mellett a Stratégia célul tűzi ki, hogy a tartós ápolás-gondozáshoz szükséges intézményi háttérrel az igényeknek és szükségleteknek megfelelő formában, helyszínen és mennyiségben szükséges biztosítani.

Ennek egyik lépése az ápolási ágyaknak a gondoskodáspolitikai ellátórendszerben szakápolási központ formájában működő idősek otthonává alakítása. A szakápolási központ olyan idősek otthona, ahol szakápolást (pl. infúziós kezelés, sebellátás, sebkezelés, szondán keresztül történő táplálás, gyógytorna, stb.) is nyújt a szociális intézmény. Ezekben az intézményekben a betegségéből adódóan szakápolást igénylő, de akut fekvőbeteg-gyógyintézet ellátásra és állandó orvosi felügyeletre nem szoruló időseket látják el.

A szociális törvény 2023. január 1-én hatályba lépett módosítása megteremtette a jogalapját annak, hogy az egészségügyi szakellátás azon ápolási ágyai, amelyeken az állami fenntartású egészségügyi szolgáltatók tartós ápolást-gondozást végeznek (jellemzően az ápolási osztályok ágyai), átkerüljenek a szociális ellátórendszerbe. Az átkerülést követően az intézményekben folytatott ápolási tevékenységet a szociális ellátórendszer keretein belül működő, a szociális törvény hatálya alá tartozó szakápolási központok végzik.

Az átalakítás első ütemében hat szakápolási központ került kialakításra oly módon, hogy az Országos Kórházi Főigazgatóság által fenntartott átadó intézményt és az SZGYF által fenntartott befogadó intézményt a belügyminiszter rendeletben jelölte ki. Az első ütemben átadott ápolási ágyak száma 334, helyileg Celldömölk, Oroszlány, Pincehely, Budapest, Kunhegyes, Vásárosnamény. 2024-ben a fentiekhez hasonló átszervezéssel további három új szakápolási központ kezdte meg működését az országban: Mezőhegyesen, Orosházán és Kalocsán kerültek átvételre ápolási ágyak e célból. A szakápolási rendszer kialakítása során célként fogalmazódott meg, hogy minden vármegyében legalább egy szakápolási központ kerüljön kialakításra.

A tartós ápolás, gondozás tekintetében szintén fontos terület a fogyatékossgal élő személyek ápolása, gondozása és az ezzel kapcsolatos intézményrendszer. A nagy létszámú bentlakásos intézményi ellátásról a közösségi életvitelt támogató szolgáltatásokra való áttérés folyamata zajlik Magyarországon. Ennek kiemelt formája a támogatott lakhatás. A támogatott lakhatás, mint szociális szolgáltatás olyan, a fogyatékos személyek, a pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek részére nyújtott ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartására, illetve támogatására lakhatást és az ellátott komplex szükségletfelmérésén alapuló egyéb szolgáltatásokat nyújt.

2024. őszén a Belügyminisztérium Gondoskodáspolitikáért Felelős Államtitkársága megbízásából a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet pályázati felhívást jelentetett meg támogatott lakhatás kialakítására. A pályázati program célja a Fővárosban támogatott lakhatás férőhelyek létrehozása fogyatékos személyek és pszichiátriai betegek számára, használt vagy új ingatlan felújításával, bővítésével, vásárlásával. Pályázatot nyújthattak be a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett és a célcsoport vonatkozásában 3 éves szakmai tapasztalattal rendelkező, a fővárosban működő szociális szolgáltatást nyújtó önkormányzati, egyházi és civil fenntartók, szolgáltatók. A rendelkezésre álló keretösszeg 314.600.000 Ft volt, amelyet a lebonyolítói megállapodás módosítása során a Belügyminisztérium 1.000.000.000 Ft

keretösszegre emelt. A pályázati keretösszeg hazai forrásból került biztosításra, a pályázó részéről önrész vállalása nem volt feltétel, saját forrást nem volt szükséges biztosítani. Megvalósítási időszak: 2024. december 01. napjától 2026. december 31. napjáig tart. A 2024. október 17-i beadási határidőre 13 pályázat érkezett, amelyből minden pályázat megfelelt. A 13 nyertes pályázat részére 980.416.253 Ft támogatási összeg lett megítélve, amiből 106 férőhely kerül kialakításra.

2025. őszén újabb pályázat került meghirdetésre a következők szerint:

A pályázati program célja a Fővárosban és Pest vármegyében új támogatott lakhatás férőhelyek létrehozása fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek számára, ingatlan vásárlásával, használt ingatlan felújításával, bővítésével, vagy új ingatlan építésével. A pályázat használaton kívüli önkormányzati tulajdonú ingatlanok támogatott lakhatásként történő hasznosítására is lehetőséget biztosít. A 2024-ben kiírásra került pályázathoz képest tehát két jelentős változást kell kiemelni:

1. kiterjesztésre került a pályázati célcsoport a szenvedélybetegekre, valamint
2. a Főváros mellett Pest vármegyében is lehetőség nyílik támogatott lakhatás létrehozására.

A rendelkezésre álló keretösszeg: 500.000.000 Ft.

A pályázati keretösszeg hazai forrásból kerül biztosításra.

Megvalósítási időszak: 2025. december 01. napjától 2027. december 31. napjáig tart. A pályázaton 5 szervezett nyert összesen 495.836.841 Ft összegben támogatást, amelyből összesen 37 férőhely kerül kialakításra.

A szolgáltatások létrejöttének támogatása, előmozdítása terén végül fontos kiemelni a finanszírozási rendszerbe való befogadás kérdését, amely a Minisztérium hatáskörébe tartozó feladat. 2023. január 1. és 2025. június 30. között a területi lefedettség kiegyenlítése érdekében és a helyi igényekre reagálva bővültek az alapszolgáltatások és a bentlakásos ellátások kapacitásai. Az új kapacitások befogadása a szolgáltatásokat nyújtó fenntartóktól érkező kérelmek alapján történt, biztosítva a működtetéshez szükséges költségvetési támogatást. Az alapszolgáltatások kapacitásainak finanszírozásba történő befogadása az otthonközeli ellátások bővítését szolgálja, így a rászorulóknak nem kell kiszakadniuk családjukból vagy lakókörnyezetükből. Ide tartozik például az étkeztetés, a nappali ellátások, vagy a fogyatékos személyek támogató szolgáltatása. A bentlakásos ellátások bővülése a családok tehermentesítését és az otthonukban már nem biztonságosan ellátható személyek szakszerű gondozását, ápolását szolgálja, érintve minden célcsoportot, különösen az időskorúakat.

Az alábbi tábla mutatja az egyházi és civil fenntartók kapacitásbővítését 2023–2025. között:

Év	Befogadott férőhely / ellátotti létszám	Befogadott feladatmutató
2023	8 467	494 167
2024	27 146	404 289
2025	20 740	19 155

A minőségi tartós ápolási-gondozási feladatok ellátásához alapvető feltétel a jól képzett és megfelelő kompetenciákkal rendelkező munkatársak megléte. A Stratégia célul tűzi ki a tartós ápolás-gondozás humánerőforrásának fejlesztését, melynek egyik lépése az ágazati béremelés.

A Kormány legutóbbi bejelentése alapján 2026. január 1-jétől egységes, 15%-os béremelés valósul meg a szociális és gyermekvédelmi ágazatban dolgozók számára, valamennyi (állami, önkormányzati, egyházi és civil) fenntartói körben. Ez a döntés egyértelműen megerősíti a Kormány elkötelezettségét az ágazat helyzetének javítása, a dolgozók anyagi megbecsülésének további növelése mellett, és a korábbi évek bérfejlesztési intézkedéseire illeszkedő, pozitív irányú folytatást jelent.

dr. Gazsi Adrienn a prezentációban elhangzottakhoz kapcsolódóan megjegyezte, hogy a tapasztalataik szerint a gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermekek kevés számban kerülnek a támogatott lakhatásba, holott a jogszabályi háttér adott. A komplex támogatási szükségletfelmérő eszköz felülvizsgálatát szükségesnek tartja, hogy a kiskorúakra speciális tartalom jelenjen meg benne. Jelezte továbbá, hogy a Céhhálózat tagjai úgy érzékelik, hogy az állami intézmények kevésbé „engedik el” a lakókat a támogatott lakhatásba, azaz nem támogatják a lakókat abban, hogy a civil szervezetek által működtetett támogatott lakhatásokba költözzenek ki. Javasolta továbbá, hogy célszerű lenne a törvényi rendelkezést pontosítani a támogatott lakhatás vonatkozásában, hogy a feladatellátási kötelezettség térjen ki arra is, hogy ez hány férőhely kialakításával és működtetésével valósítható meg. Előrelépés lenne vármegyénként kapacitások meghatározása a szükségletek alapján.

Pordán Ákos elnök úr hangsúlyozta, hogy a legnagyobb társadalmi kihívást ez a terület fogja jelenteni a jövőben.

Legendi Mónika a szakápolási központba eltölthető ellátási idő hossza iránt érdeklődött.

dr. Andrászi-Tóth Veronika a kérdést megválaszolva elmondta, hogy az ápolási idő fél év, ami a szakápolási szükséglet fennállásától függően meghosszabbítható akár többször is.

Huszár Viktória megjegyezte, hogy ugyan üdvözlendő a 15%-os béremelés, a kollégák azonban egyre kevesebben vannak, és meglátás szerint az is gondot fog jelenteni, hogy ahol a fenntartó eltéríti béreket és plusz juttatást biztosít, ott nem fogja elérni a béremelés a 15 %-os mértéket.

Toma Lajos elnök úr beszámolt a SZÁÉF-en elhangzott információkról, miszerint a jövő évben úgy fog viselkedni az összevont ágazati pótlék, mintha alapbér lenne, ami nagy előrelépés.

dr. Zsilinszky László helyettes államtitkár úr megköszönte a megjelenteknek a részvételt, és lezárta az ülést.

Készítette: dr Andrászi-Tóth Veronika